

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра Публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Стратегічне управління та формування стратегії
соціально-економічного розвитку регіону
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми: **«Публічне управління та адміністрування»**

за спеціальністю: 281 Публічне управління та адміністрування

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2023

Розробник: _____ Надія СТОВОЛОС, к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Публічного управління та адміністрування</u> (назва кафедри)	протокол від 05 червня 2023 р. № 11
	Завідувач кафедри Олена СЛАВКОВА (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олена СЛАВКОВА

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____
(ПІБ)

_____
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (_____)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Стратегічне управління та формування стратегії соціально-економічного розвитку регіону		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП- Публічне управління та адміністрування Спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування»		
5.	Рівень НРК	7 рівень		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі 1 навчального року в 2 семестрі		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		14	10	-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Стоволос Надія Борисівна		
10.1	Контактна інформація	К.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кабінет 310 е Ел. адреса: stovolos-nb@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Стратегічне управління сьогодні - це невід'ємна складова загальної системи управління регіоном (містом, громадою), яка забезпечує: прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо напрямів розвитку місцевості; зменшення ризиків, пов'язаних із функціонуванням в умовах динамічного соціально-економічного та політичного зовнішнього середовища; орієнтацію на досягнення довгострокових цілей соціально-економічного розвитку; інформаційну основу для оцінки ефективності управлінських рішень та параметрів функціонування регіону		
12.	Мета освітнього компонента	Метою є формування системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок із: організації стратегічного управління в організаціях державного сектора; методології розроблення прогнозів та планів розвитку території (громади, регіону), як короткострокових, так і довгострокових, а також стратегічного, тактичного та оперативного характеру; організації процесів реалізації стратегічних рішень; принципів та змісту контрольно-аналітичної роботи щодо виконання планових рішень на різних ієрархічних рівнях управління.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: управління проектами місцевого та регіонального розвитку. 2.Освітній компонент є основою для: переддипломної практики		
14.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагіат – завдання не зараховується.		
15.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=3705		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН 3. Збирати, аналізувати, використовувати, упорядковувати, забезпечувати співвідношення та інтерпретувати інформацію стосовно розроблення та реалізації стратегії розвитку держави, регіону, галузі, бізнес-процесу під час здійснення професійної діяльності	ПРН 4. Розробляти концепцію, стратегію та програму економічного та соціального розвитку регіону; формувати систему стратегічних та поточних цілей регіонального розвитку; обґрунтовувати фактори, що впливають на стан регіональної економіки	ПРН 5. Розробляти організаційний механізм реалізації стратегії та програм економічного і соціального розвитку регіону; визначати і оцінювати рівень економічного розвитку регіону	
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати базові поняття, категорії, принципи та методи стратегічного управління; нормативно-правові акти, основні завдання, повноваження, функції та обов'язки суб'єктів управління (національних, регіональних та локальних владних інституцій та їх підрозділів) в контексті стратегічного управління процесами розвитку регіону; зміст та завдання контролю та аналізу, а також відповідні процедури в контексті стратегічного управління процесами розвитку регіону.	x			Тести множинного вибору
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати особливості організації процесу планування в установах (процедури) та складові системи планів розвитку регіону; зміст та структуру, вимоги щодо розроблення стратегії та стратегічного плану розвитку громади		x	x	Тести множинного вибору

<p>(регіону); зміст та структуру, вимоги щодо розроблення планів заходів з реалізації стратегічних цілей; зміст програмування розвитку регіону; зміст та структуру, вимоги щодо розроблення річних планів розвитку громади (регіону); принципи організації контролю за виконанням плану та методики аналізу.</p>				
<p>ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде уміти застосовувати при прийнятті рішень методи стратегічного управління: SWOT аналіз; програмно-цільовий підхід; динамічні моделі та ін.; організувати процес стратегічного управління в організаціях державного сектора; здійснювати стратегічний аналіз процесів розвитку регіону</p>		x	x	Тести множинного вибору
<p>ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде розробляти прогноз розвитку ключових показників розвитку регіону із застосуванням програмних засобів; розробляти стратегію та стратегічний план розвитку регіону; розробляти тактичні плани розвитку регіону (програми заходів з реалізації окремих напрямів Стратегії); розробляти поточні плани діяльності організації та організувати результативну планово-аналітичну роботу.</p>	x	x	x	Тести множинного вибору, розрахункові завдання, ессе

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література ²
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Сутність та методологія стратегічного управління 1. Мета та завдання, методи СУ. 2. Процедури (функції) стратегічного управління. 3. Стратегічне планування регіонального розвитку.	2	2		18	1,3,9
Тема 2. Нормативно-правове регулювання процесів стратегічного управління в державному секторі України 1. Нормативно-правове та методичне забезпечення стратегічного планування розвитку регіону. 2. Нормативно-правові засади розроблення програм розвитку регіону (району, міста, громади).	2	2		18	3,4
Тема 3. Контроль та аналіз як важливі елементи стратегічного управлінського циклу 1. Зміст, принципи здійснення контролю за виконанням планів розвитку громади. 2. Моніторинг і оцінювання як складові системи контролю за реалізацією планів розвитку регіону (району, міста, громади).	2	-		18	3,8,9
Тема 4. Стратегічний аналіз та прогнозування розвитку регіону як основа Стратегії 1. Стратегічний аналіз стану розвитку регіону. 2. Прогнозування соціально-економічного розвитку регіону.	2	2		18	2,16
Тема 5. Розроблення Стратегії розвитку регіону: процедури та зміст 1. Організація роботи над розробленням Стратегії 2. Зміст та структура стратегії та стратегічного плану, планові показники.	2	2		18	12,13
Тема 6. Організація, контроль та аналіз виконання Стратегії 1. Зміст та структура Програми. Цілі та основні індикатори. 2. Елементи системи поточних планів розвитку громади (регіону). 3. Організація контролю за реалізацією стратегії регіонального розвитку	2	2		18	2,8,16
Тема 7. Аналітичні технології у стратегічному публічному управлінні 1. Управління системою оцінювання результатів. 2. Формування культури високої результативності державної служби 3. Особливості аналізу соціально-економічного розвитку території у контексті стратегічного планування.	2	-		18	2,4,13
Всього за семестр	14	10		126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати базові поняття, категорії, принципи та методи стратегічного управління; нормативно-правові акти, основні завдання, повноваження, функції та обов'язки суб'єктів управління (національних, регіональних та локальних владних інституцій та їх підрозділів) в контексті стратегічного управління процесами розвитку регіону; зміст та завдання контролю та аналізу, а також відповідні процедури в контексті стратегічного управління процесами розвитку регіону.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати особливості організації процесу планування в установах (процедури) та складові системи планів розвитку регіону; зміст та структуру, вимоги щодо розроблення стратегії та стратегічного плану розвитку громади (регіону); зміст та структуру, вимоги щодо розроблення планів заходів з реалізації стратегічних цілей; зміст програмування розвитку регіону; зміст та структуру, вимоги щодо розроблення річних планів розвитку громади (регіону); принципи організації контролю за виконанням плану та методики аналізу.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання ситуаційних завдань
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде уміти застосовувати при прийнятті рішень методи стратегічного управління: SWOT аналіз; програмно-цільовий підхід; динамічні моделі та ін.; організувати процес стратегічного управління в організаціях державного сектора; здійснювати стратегічний аналіз процесів розвитку регіону	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде розробляти прогноз розвитку ключових показників розвитку регіону із застосуванням програмних засобів; розробляти стратегію та стратегічний план розвитку регіону; розробляти тактичні плани розвитку регіону (програми заходів з реалізації окремих напрямів Стратегії); розробляти поточні плани діяльності організації та організувати результативну планову-аналітичну роботу.	Лекція, практичне заняття, дискусія, написання есе	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання ситуаційних завдань

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Есе	20/20%	До 13 тижня
2.	ІРЗ 1(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 7 тижня
3.	ІРЗ 2(індивідуальне розрахункове завдання)	15/15%	До 13 тижня
4.	Тестування	55/55%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Есе	<12 балів	12-14	15-18	19-20
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
ІРЗ 1	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	<i>Завдання не виконано</i>	<i>Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки</i>	<i>Завдання виконано, але існують несуттєві помилки</i>	<i>Завдання повністю виконано. Помилки відсутні</i>
ІРЗ 2	<7 балів	7-9	10-12	13-15
	<i>Завдання не виконано</i>	<i>Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки</i>	<i>Завдання виконано, але існують несуттєві помилки</i>	<i>Завдання повністю виконано. Помилки відсутні</i>

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot)	По закінченню кожної теми
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна література

1. Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 роки: Проект від 26.10.2015 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://minagro.gov.ua>
2. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів (Постанова КМУ Порядок від 11.11.2015 № 932)
3. Ткачук А., Кашевський В., Мавко П. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль). К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96 с.
4. Стратегічне планування розвитку регіонів України. Аналітичний звіт. Київ, 2017. 39 с.
5. Сментина Н.В. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку на мезорівні: теорія, методологія, практика: монографія. Одеса: Атлант, 2015 р. 365 с.
6. Про Стратегію сталого розвитку "Україна-2020": Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/893-2015-%D1%80>
7. Оленковська Л.П. Моніторинг виконання та оцінювання впровадження стратегічних планів міст. Ефективна економіка. 2015. № 3. <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=825>
8. Практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад. Модуль 5: Стратегічний план розвитку громади. <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/mod5web.pdf>
9. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогностичних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади: затверджені Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 N 75. <http://www.zoda.gov.ua>
10. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. http://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf
11. Лукша О.В., Рябоконт П.А. Інноваційні підходи у стратегічному плануванні і управлінні розвитком регіону в умовах системних реформ. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2016. Вип. 1(2). С. 49-58. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1%282%29__10
12. Костюкевич Р. М., Мандзюк О.М. Проектне управління в системі стратегічного планування об'єднаних територіальних громад. 2016. Вип. 26. С. 74-82. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Urss_2016_26_12

Допоміжна література

13. Гуроров О. І. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації. Глобальні та національні проблеми економіки. - 2014. - Випуск 2. - С. 820-823.
14. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації (Наказ Мінрегіонбуду від 31.03.2016 № 79)
15. Про Стратегію сталого розвитку "Україна-2020" (Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015)
16. Про схвалення Концепції розвитку сільських територій Кабінет Міністрів України; Розпорядження, Концепція від 23.09.2015 № 995-р

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. - Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. – Режим доступу: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
7. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. – Режим доступу: <https://nazk.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. <http://profy.nplu.org/lsite/fi>.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП «Публічне управління та адміністрування» _____
 (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Викладач кафедри публічного управління та адміністрування _____